

סקר דעת קהל בקיבוצים ב-2026 מיכל פלגי אליאט אורחן

מבוא

הסקר הנוכחי נערך בפברואר 2026. הסקר הראשון נערך בינואר 1989 ומאז כל שנה שנתיים נערך סקר משווה נוסף עד 2005.

חזרנו בסקר זה, כמו בקודמים לו, על מספר שאלות בסיסיות, כדי לבדוק האם חלו שינויים בעמדות המשיבים בתקופה האחרונה. בנוסף לכך, הוכנסו שאלות חדשות כדי לבדוק נושאים שעלו על סדר היום התנועתי והקיבוצי לאחר מלחמת 7.10.23.

השנה השיבו על הסקר 1963 חברים/ות, מועמדים/ות ותושבים/ות בקיבוץ. בניית התשובות לסקר נערכה השוואות לפי:

1. **תקופות:** השנה מוצגים רק נתונים של שנים נבחרות משנת 2000 (הנתונים של שאר השנים נמצאים בחוברות קודמות של הסקר וניתן למצוא באתר המכון לחקר הקיבוץ (<https://kibbutz.haifa.ac.il>)).
 2. **שתי קבוצות גיל:** "גילאי העבודה" צעירים עד גיל 65 (47%), "גמלאים" מגיל 66 ומעלה (53%).
 3. **מין:** גברים (49%), ונשים (51%).
 4. **המצב הכלכלי של הקיבוץ:** נתונים אלה הם סובייקטיביים (נמסרו על ידי המשיבים) אך תוקפו בעבר על ידי כלכלנים בתנועה הקיבוצית. נעשתה חלוקה בין משיבים המגדירים את מצבו הכלכלי של קיבוצם כלא טוב (16% - 314 משיבים) לבין אלה המגדירים אותו כבינוני (32% - 630 משיבים) ואלה המגדירים אותו כטוב (52% - 1004 משיבים).
 5. **מודל ההתפרנסות של הקיבוץ:** שיתופי (17%), ומתחדש (83%). המידע על שיטת ההתנהלות של הקיבוצים התקבלה מסקר שנערך במכון לחקר הקיבוץ בסוף 2025 ע"י ד"ר ג'ן שלמה וחנה גולדמברג.
- ההבדלים לפי גיל, מין, מצב כלכלי ומודל ההתפרנסות המופיעים בסקר הינם מובהקים (ברמת מובהקות של לפחות $p < 0.05$). הנתונים החל מ-2002 המוצגים הינם של שלושת התנועות הקיבוציות ביחד.

הערה כללית: מספר המשיבים המופיע בתחתית הלוחות, מתייחס לשנת 2026 בלבד. בכל אחד מהדוחות הקודמים של הסקר השנתי פורסם באותו מקום מספר המשיבים לשאלות באותה שנה. בסקר מובאים גם ציטוטים מהערות המשיבים, אין להתייחס למספרם אלא אך ורק למהותם.

בסקר זה מספר נושאים מרכזיים:

- א. הערכת המצב בקיבוץ בתחומים שונים (לוחות 1-25).
- ב. שביעות רצון מהחיים בקיבוץ (לוחות 26-30).
- ג. עמדות כלפי העבודה (לוחות 31-39).
- ד. השפעה אישית על הנעשה בקיבוץ (לוחות 40-42).
- ה. השפעת מלחמת ה-7.10.23 על המרואיינים (לוחות 43-66).
- ו. עמדות כלפי שינויים: הפרטות והשכרת דירות (לוחות 67-71).
- ז. עמדות כלפי מכירת נכסים יצרניים של הקיבוץ (72-74).
- ח. עמדות כלפי שינויים בתחום הדמוקרטיה (75-76).

- ט. האמון בקיבוץ, ובמוסדותיו (לוחות 84-77).
- י. מידת הערכה לרמת תפקודם של מוסדות חיצוניים מסוימים (87-85)
- יא. מחויבות לקיבוץ ולחיים הקיבוציים (93-88)
- יב. קליטה בקיבוץ – בני קיבוץ ותושבים (לוחות 104-94).
- יג. אמון בהנהגת התנועה הקיבוצית ועיסוקה בפעילויותיה (לוחות 112-105)
- יד. נתונים דמוגרפיים של המרואיינים (לוחות 118-113).

תקציר

מצב הקיבוץ

- מצבו של הקיבוץ נבדק בתחומים הבאים:
- א. תחום הכלכלה: כמחצית (52%) מהמשיבים מציינים שמצבו הכלכלי של קיבוצם טוב וכך גם תפקוד רוב נושאי התפקידים המשקיים (47%). שתי חמישיות (43%) סבורים שתפקוד ההנהלה הכלכלית טוב. המצב הכלכלי נתפס כטוב ע"י כמחצית המשיבים מאז סקר 2011.
- ב. תחום החברה והביטחון הסוציאלי: מעל מחצית המשיבים ציינו שמצב קיבוצם טוב בתחומים הבאים: המקום הראשון, בו מצב הקיבוץ צוין כטוב על ידי שלושה רבעים מהמשיבים הוא היחס לתפקוד צוות החרום הישובי ואחריו בסדר יורד: מצב הקיבוץ טוב מבחינת היחס לוותיקים, פעילות תרבות ופנאי, תמיכת הקהילה בפרט, הצמיחה הדמוגרפית, מערכת החינוך. פחות ממחצית המשיבים, כשתי חמישיות, ציינו שמצב קיבוצם טוב בתחומים הבאים: המצב החברתי, קליטת בניס/בנות לחברות, טיפול הקיבוץ בזכויות החברים בעבודה, תפקודם של רוב נושאי התפקידים החברתיים. שיתוף החברים בקבלת החלטות ומצב ההנהלה החברתית.
- ג. בכל תחומי החברה והביטחון הסוציאלי בהם נבדק תפקודם של האחראים עליהם המצב נתפס טוב יותר בקיבוצים שהם חזקים כלכלית מאשר בקיבוצים החלשים כלכלית. בקיבוצים החזקים כלכלית נמצא שבכולם מחצית או יותר מהמשיבים מציינים שהמצב טוב. בקיבוצים החלשים כלכלית 40% ומעלה מציינים שתפקוד בעלי התפקיד בתחומים שנסקרו לא טוב פרט לתפקודו של צוות צח"י לגביו מיעוט מהמשיבים (16%) ציינו שתפקודו לא טוב.
- ד. שיתוף החברים בקבלת החלטות: קרוב למחצית מהמשיבים סבורים שמצב קיבוצם טוב מבחינת שיתוף החברים בקבלת החלטות ורבע סבורים שמצבו לא טוב.
- ה. שירותי הבריאות והחינוך: כשני שלישים מהמשיבים סבורים שהקיבוץ מספק להם קצת יותר או הרבה יותר ממה שהמדינה נותנת לאזרחיה (64%) בתרופות וטיפולים רפואיים. לגבי שירותי חינוך הדרושים לילדיהם 88% מהמשיבים מציינים שהקיבוץ מספק להם קצת יותר או הרבה יותר מאשר המדינה מספקת. קרוב למחצית (45%) מהגמלאים סבורים שקיבוצם נותן לחבריו הרבה יותר ממה שהמדינה נותנת.
- ו. דאגות וחששות קיומיים: אחוז המודאגים הגבוה ביותר הוא מהחשש של אי יכולת לממן את הצרכים של ילדיהם – הוא מדאג במידה רבה 30% מהמשיבים. הנושא המדורג שני הוא המצב הכלכלי האישי המדאג במידה רבה 29% מהמשיבים, המצב הביטחוני מדאג 25% מהמשיבים, החשש מאבדן מקור הפרנסה מדאג במידה רבה 22%, והחשש שיצטרכו לוותר על דברים חשובים תמורת תרופות מדאג 18% מהמשיבים.
- ז. חוסן חברתי: רוב גדול מהמשיבים (73%) מציין שהחברים בקיבוצם מוכנים להתגייס לעזרת חברה/במצוקה. מעל מחצית מהמשיבים סבורים שקיבוצם ידאג להם בעת מחלה או בעיה רפואית (54%) וכן בעת זקנתם (52%) וכחמישית מציינים שלא כך יהיה. כשתי חמישיות מהמשיבים מעריכים שהקיבוץ ידאג להם בעת מצוקה כלכלית (39%) וכרבע מעריכים שזה לא נכון (28%). כשליש מהמשיבים מציינים שקיימים מתח וסכסוכים בין חברי הקיבוץ (32%) וכרבע מעריכים שזה לא נכון (28%).
- כללית, שיעור גבוה יותר מהמשיבים מקיבוצים שיתופיים מאשר מקיבוצים מתחדשים סבור שקיבוצם יתמוך בהם כשיזדקקו לעזרה בעת מצוקה כלכלית ובעת זקנתם, וכן בעת מחלה/בעיות בריאותיות. יחד עם זאת שיעור גבוה יותר מהמשיבים מהקיבוצים השיתופיים מאשר מהמתחדשים סבור שבקיבוצם יש מתח וסכסוכים בין החברים.
- ח. איפיונים של חוסן חברתי וערבות הדדית: בין שלישי (38%) לשלושה רבעים (73%) מהמשיבים מסכימים במידה רבה שמאפייני החוסן החברתי והערבות ההדדית קיימים בקיבוצם. השיעור הגבוה ביותר (73%) מסכים עם כך שניתן לסמוך על אנשים בקיבוץ שיבואו לעזרתם במקרה של משבר כמו ה-7.10.23.

כללית הגמלאים רואים את החוסן החברתי והערבות ההדדית כיציבים יותר מאשר גילאי העבודה. בשמונת הנושאים שנבחנו נמצאו הבדלים מובהקים בין שתי קבוצות הגיל באותו כיוון, כאשר רבים יותר הגמלאים מאשר גילאי העבודה הסבורים במידה רבה שאיפיוני החוסן קיימים בקיבוצם.

ט. קיומן של תופעות חריגות: נבדקו תופעות כמו אלימות במשפחה, עוני, אבטלה גלויה וניצול לרעה של התפקיד על ידי בכירים לטובתם האישית. כרבע (23%) מהמשיבים סבורים שיש יותר ממקרים בודדים של אבטלה בקיבוצם ושל בכירים בקיבוצם המנצלים את תפקידם לטובתם האישית (27% סבורים כך). לגבי שאר התופעות שנבדקו פחות מעשירית מהמשיבים סבורים שיש יותר ממקרים בודדים שלהן בקיבוצם. באופן כללי, כמעט בכל התחומים, יותר משיבים מקיבוצים חזקים כלכלית מאשר מקיבוצים חלשים כלכלית ציינו שהמצב בקיבוצם טוב בתחומים אלה. נמצאו גם הבדלים בין משיבים מקיבוצים עם מודלים שונים של התפרנסות. המצב בקיבוצים השיתופיים נתפס כיותר טוב מאשר בקיבוצים המתחדשים ברוב התחומים.

שביעות רצון מהחיים בקיבוץ

בכל הנושאים שנבדקו השנה, מעל למחצית המשיבים מציינים שביעות רצון רבה. מהתחומים הבאים כשני שלישים מהמשיבים עד שלושה רבעים או יותר מהמשיבים מציינים שהם שבעי רצון: שביעות רצון מהמגורים (79%), מאיכות החיים (78%), מהעבודה (74%), מרמת החיים האישית (73%), מהחיים בקיבוץ באופן כללי (67%). כמו כן, כמחצית מהמשיבים מציינים שביעות רצון רבה בתחומים הבאים: הפעילות התרבותית (61%), שרותי הבריאות (57%), הטיפול בביטחון הסוציאלי (56%), שירותי החינוך בקיבוץ (50%), והיחסים הבין אישיים בקיבוץ (47%). כשליש מהמשיבים מציינים שביעות רצון רבה מהאפשרות להשפיע על הנעשה בקיבוץ. נמצאו הבדלים מובהקים בין שתי קבוצות הגיל בשביעות הרצון בכל התחומים כאשר רבים הגמלאים מגילאי העבודה שהם שבעי רצון.

עמדות כלפי העבודה

אפיוני העבודה: כמחצית המשיבים (47%) משתכרים פחות מ-9001 ש"ח. 53% משתכרים יותר מ-9001 ש"ח. כמו כן, כשליש (36%) ממלאים תפקיד בכיר בעבודתם וכשני שלישים (59%) סבורים שעבודתם מפרנסת אותם בכבוד. שליש (34%) מהמשיבים משייכים עצמם לקבוצת השכר הגבוהה.

בדומה לחברה מחוץ לקיבוץ, מעמדם בעבודה של הגברים טוב מזה של הנשים. כך, רבים הגברים (39%) מהנשים (28%) המשייכים עצמם לקבוצת השכר הגבוהה והגבוהה מאד. וגם רבים הגברים (64%) מהנשים (55%) המציינים שעבודתם מפרנסת אותם בכבוד במידה רבה. גברים רבים יותר (41%) מנשים (31%) ממלאים תפקידי ניהול בכירים בעבודתם.

ההשפעה האישית על הנעשה בקיבוץ

נבחנו שתי שאלות על ההשפעה האישית בקיבוץ: ההשפעה האישית על החלטות הנוגעות לנושאים כלכליים וההשפעה האישית על החלטות הנוגעות לנושאים חברתיים.

כשביעית (13%) מהמשיבים מעריכים שהשפעתם האישית על החלטות הנוגעות לנושאים כלכליים גבוהה וכשני שלישים מעריכים אותה כנמוכה (61%). כרבע מעריכים את השפעתם האישית על החלטות חברתיות כגבוהה (22%) ושתי חמישיות כנמוכה (45%).

השפעת מלחמת ה-7.10.2026 על המרואיינים

פגיעת המלחמה במצב הכלכלי האישי: מרבית המשיבים (72%) נפגעו כלכלית במידה מועטה מהמלחמה ופחות משליש (28%) נפגעו במידה מסויימת ובמידה רבה.

מקום העבודה אחרי המלחמה: כשני שלישים (66%) מהמשיבים עובדים היום ואחוז דומה (69%) עובד באותו מקום בו עבד לפני ה-7.10.23. כעשירית (11%) עובדים היום במקום אחר בעקבות המלחמה.

פיטורי חברי/ות קיבוץ מעבודתם בגלל שירותם הארוך במילואים: רוב המשיבים (82%) סבורים שבקיבוצם לא פוטרו מעבודתם חברי/חברות קיבוץ עקב שירותם הארוך במילואים ופחות מחמישית (18%) סבורים שהיו מקרים בודדים או יותר ממקרים בודדים של פיטורי חברי/חברות.

השפעת המלחמה על הערכת המצב האישי בתחומי חיים שונים: נבדקה השפעת מלחמת 7.10.2023 על 8 תחומי חיים אישיים: המצב המשפחתי, איכות הקשר הזוגי, איכות הקשר עם הילדים והנכדים, המצב החברתי, הבריאותי, הביטחון האישי לגבי העתיד, הקשר עם מקום העבודה ואיכות בילוי הזמן הפנוי.

בין מחצית המשיבים לשלושה רבעים מציינים שהמצב האישי בתחומי חיים שונים נשאר אותו דבר אחרי המלחמה. התחום בו שיעור המשיבים הנמוך ביותר ציין שהוא לא השתנה הוא הביטחון האישי לגבי העתיד (45%) והתחום בו שיעור המשיבים הגבוה ביותר ציין שהוא לא השתנה הוא המצב החברתי האישי (73%).

נמצאו הבדלים מובהקים בין המינים בשישה תחומי חיים: בכולם שיעור הגברים שמצבם השתפר בעקבות המלחמה גדול מזה של הנשים. ההבדל הגדול ביותר בין הנשים לגברים נמצא בשיעור הנשים (48%) המציינות שמצבן הבריאותי ניזוק לעומת שיעור הגברים (32%) שציינו זאת וכן בנושא הביטחון האישי לגבי העתיד (57% נשים ציינו שמצבן ניזוק לעומת 41% מהגברים).

שיעור גבוה יותר מהגמלאים מאשר מגילאי העבודה מציין שמצבו האישי נשאר ללא שינוי לאחר המלחמה ב-7.10.23 ושיעור גבוה יותר של גילאי העבודה מציין שמצבו השתפר לאחר המלחמה. בכל התחומים שיעור גילאי העבודה שמצבם ניזוק כתוצאה מהמלחמה גדול יותר מזה של הגמלאים.

בכל תחומי החיים שנבדקו אחוז גדול יותר של משיבים מקיבוצים שמצבם הכלכלי לא טוב מאשר מקיבוצים שמצבם הכלכלי טוב ציין שמצבו האישי ניזוק. שיעור גבוה יותר של משיבים מקיבוצים שמצבם הכלכלי טוב בהשוואה למשיבים מקיבוצים במצב כלכלי לא טוב מציינים שהמלחמה לא השפיעה על תחומי חייהם: הפערים הגדולים ביותר הם לגבי המצב הבריאותי ולגבי הביטחון האישי לגבי העתיד. באיכות הקשר הזוגי והקשר עם הילדים והנכדים הפערים בין הקיבוצים החזקים והחלשים הוא נמוך מאד ובתחומים האחרים הפער הוא של כ-12% בין הקיבוצים החזקים לכלכלית לבין החלשים כלכלית.

אך בכל התחומים בקיבוצים החזקים כלכלית אחוז הסבורים שמצבם לא השתנה גבוה יותר מאשר בחלשים כלכלית. אחוז המציינים שמצבם האישי בכל התחומים ניזוק אחרי המלחמה גבוה יותר בקיבוצים החלשים מאשר בחזקים.

הקיבוץ והחברה הישראלית

אובדן או פגיעה של מקורבים במלחמת ה-7.10.2023

כחמישית מהמשיבים (22%) איבדו במלחמה חבר/ה טובים ושיעור דומה (18%) מציין שחבר/ה טוב/ה שלהם נפצע/ה במלחמה. קצת פחות מעשירית (7%) מהמשיבים ציינו שהם איבדו בן/בת משפחה ושיעור זהה של משיבים מציין שבן/בת משפחה שלהם נפצע/ה במלחמה.

פינוי הקיבוץ: חמישית (20%) מהמשיבים התפנו בעקבות ה-7.10. למקומות אחרים. בקיבוצים במצב כלכלי טוב שיעור גבוה יותר מהמשיבים התפנו בהשוואה לקיבוצים במצב כלכלי בינוני ולא טוב.

תדמית הקיבוץ בחברה הישראלית: כמחצית המשיבים (47%) סבורים שהתדמית של הקיבוץ בחברה הישראלית לא השתנתה בעקבות ה-7.10. ולמעלה משליש (39%) סבורים שהיא השתנתה לטובה. 14% סבורים שהשינוי היה לרעה. בקיבוצים חזקים כלכלית התדמית המצטיירת בעיני המשיבים הינה יותר חיובית מאשר בקיבוצים חלשים כלכלית. 43% ממשיבי הקיבוצים החזקים סבורים שהתדמית השתנתה לטובה לעומת 29% ממשיבי הקיבוצים החלשים כלכלית, ו-39% מהבינוניים כלכלית.

שינויים בדעות הפוליטיות: שני שלישים 68% מהמשיבים מציינים שדעותיהם הפוליטיות לא השתנו כתוצאה מאירועי ה-7.10 וכרבע, 23%, מציינים שהן הפכו ליותר ימניות, ו-10% מציינים שהן הפכו ליותר שמאליות.

עזיבת הארץ: רוב המשיבים (87%) אינם מתכוונים לעזוב את הארץ. 2% מהמשיבים חושבים לעזוב

את הארץ ועוד 11% מתלבטים.
בקיבוצים במצב כלכלי טוב רבים יותר מאשר בקיבוצים האחרים לא מתכוונים לעזוב את הארץ – 91% לעומת 78% בקיבוצים חלשים כלכלית ו-87% בקיבוצים שמצבם הכלכלי בינוני.

המצב המשפחתי של המשיבים לפני המלחמה: התפלגות המצב המשפחתי ב-2026 לא השתנתה בצורה משמעותית מאז 2011. בשנה 2018 שעור הנשואים היה מעט גבוה יותר. ב-2026 הנתונים מראים 74% בקבוצת הנשואים/ות ו-26% בקבוצת הבודדים הכוללת רווקים, גרושים, אלמנים ופרודים.

שינוי הסטאטוס המשפחתי בעקבות המלחמה: שיעור קטן ממשיבי הסקר, 3.2%, מציין שהסטאטוס המשפחתי שלו השתנה בעקבות משבר 7.10. לגבי מרבית המשיבים הסטאטוס המשפחתי לא השתנה.
רבים הבודדים (הכוללים גרושים, פרודים, אלמנים ורווקים) (4.9%) מהנשואים (2.5%) אשר הסטאטוס המשפחתי שלהם השתנה אחרי המלחמה.
3.8% מגילאי העבודה לעומת 2.3% מבין הגמלאים מציינים שמצבם המשפחתי השתנה בעקבות המלחמה.

עמדות כלפי שינויים

השינויים בקיבוצים והשלכותיהם נידונים במסגרות שונות הן בקיבוץ והן מחוץ לו. המשכנו לעקוב גם בסקר זה אחרי עמדות החברים כלפי סוגים שונים של שינויים הקיימים והמוצעים בקיבוצים.

תשובות המשיבים מחולקות לשני תת-נושאים. הנושא הראשון בו עסקנו הוא עמדות כלפי הפרטות מסוגים שונים, ועמדות כלפי השכרת דירות על ידי חברי הקיבוץ. הנושא השני הוא עמדות כלפי שינויים בתחום הדמוקרטיה בקיבוץ.

הפרטות והשכרת דירות:

הפרטת שירותים: נמצא שכמחצית (52%) מהמשיבים תומכים בהפרטה טוטלית הכוללת חינוך ובריאות ומעל לשליש מתנגדים (37%) לכך.
אחוז התומכים בהפרטה טוטלית עלה מאז 2003 ועד 2021 מ-30% ל-49% ומאידך קטן אחוז השוללים זאת מ-57% ל-42%. בשנים האחרונות אחוז התומכים עלה במעט ואחוז השוללים ירד ירידה קלה.

השכרת דירות ע"י חברים: כשליש (33%) מהמשיבים שוללים מתן אפשרות לחברי הקיבוץ להשכיר את דירתם ומחצית (50%) תומכים בכך. מאז שנת 2020 אחוז השוללים ירד מ-44% ל-33% ואחוז התומכים עלה מ-39% ל-50%.

מכירת נכסים יצרניים של הקיבוץ:

מכירת הנכסים היצרניים של הקיבוץ: מעל למחצית מהמשיבים (56%) שוללים את מכירת הנכסים היצרניים של הקיבוץ ורבע (24%) תומכים בכך. אחוז התומכים עלה השנה מ-17% ב-2021 ל-24% ב-2026.

דמוקרטיה ישירה לעומת עקיפה:

כחמישית (18%) מהמשיבים תומכים במעבר לדמוקרטיה ייצוגית (העברת סמכויות השיחה להנהלת הקיבוץ) וכשלושה רבעים (70%) שוללים. אחוז השוללים עלה מ-61% ב-2009 ל-70% ב-2026 ואחוז התומכים ירד מ-23% ל-18% בהתאמה.

האמון בקיבוץ, בהנהגתו ובעתידו

האמון בהנהלת הקיבוץ ובחבריו:

כשתי חמישיות מהמשיבים מציינים שיש להם אמון רב בהנהלה החברתית (37%) ובהנהלה הכלכלית (42%) של הקיבוץ וכמחצית (46%) מציינים שיש להם אמון רב במרבית חברי הקיבוץ.

האמון בעתיד הקיבוץ:

למחצית (52%) מהמשיבים יש אמון רב בעתיד קיבוצם וליותר מעשירית (15%) יש אמון מועט.

האמון בצורת החיים הקיבוצית:

מעל מחצית המשיבים (55%) מציינים שיש להם אמון רב בצורת החיים הקיבוצית ולחמישית (20%) יש אמון מועט.
אחוז גדול יותר מהגברים (57%) מאשר מהנשים (52%) מביעים אמון רב בעתיד הקיבוץ.
רבים יותר הגמלאים (60%) מגילאי העבודה (50%) המבטאים אמון רב בעתיד קיבוצם.

מידת הערכה לרמת תפקודם של המוסדות החיצוניים:

נבחנה מידת ההערכה של המשיבים לתפקודם של התנועה הקיבוצית, המועצה האזורית ולטיפולם של ממשלת ישראל בקיבוצים המפונים.
תפקודה של המועצה האזורית מוערך במידה רבה ע"י אחוז גבוה יותר (38%) של משיבים בהשוואה להערכת תפקודה של התנועה הקיבוצית (16%). איכות טיפול הממשלה בקיבוצים המפונים מוערך על ידי 6% מהמשיבים.

המחויבות לקיבוץ ולחיים הקיבוציים:

המלצה על חיי קיבוץ: שני שלישים (67%) מהמשיבים היו ממליצים בכל לב לאדם צעיר שהם רוצים בטובתו, לבחור בחיי הקיבוץ; לעומתם, עשירית (11%) לא היו ממליצים בשום אופן ו-22% מהססים.

מידת ההסכמה עם הטעון שהקיבוץ יהפוך למעין ישוב קהילתי:

פחות ממחצית המשיבים (45%) מסכימים במידה רבה עם הטעון שקיבוצם יהפוך לישוב קהילתי. רבע 26% מסכימים במידה מועטה לכך.

קליטה בקיבוץ – בני ובנות קיבוץ ותושבים

מאמצי הקיבוץ לקליטת צעיריו:

כמחצית (46%) מהמשיבים השנה סבורים שקיבוצם עושה את כל המאמצים האפשריים על מנת לקלוט את בניו/בנותיו. כחמישית (23%) סבורים שקיבוצם אינו עושה את כל המאמצים האפשריים לצורך כך.

מאז שנת 2002 ועד שנת 2021 חל שינוי בעמדות המשיבים: חלה עליה בשיעור הסבורים שקיבוצם עושה את כל המאמצים על מנת לקלוט את בניו/בנותיו (ב-2002 27% סברו כך וב-2021 51%) וירידה בקרב הסבורים שקיבוצם אינו עושה את כל המאמצים (ב-2002 49% סברו כך וב-2021 20%).
בין 2021 ל-2026 חלה ירידה מתונה בשיעור המשיבים הסבורים שקיבוצם עושה את כל המאמצים על מנת לקלוט את בניו/בנותיו (מ-51% הסבורים כך ל-46%).

מעמד הנקלטים

נבדקו בסקר זה עמדותיהם של חברי הקיבוץ לגבי קליטת אנשים מחוץ לקיבוץ בעלי זכויות וחובות שונים כלפי הקיבוץ וכן לגבי סוגי הקליטה הרצויה של חדשים לקיבוצם.

כללית הנתונים מראים שמחצית מהמשיבים מעוניינים שקיבוצם יקלוט רק לחברות מלאה (51%), כעשירית (14%) שיקלוט לחברות בעצמאות כלכלית ורבע (25%) מהמשיבים סבורים שיש לקלוט גם לחברות וגם לתושבות. מיעוט (7%), מתנגדים לכל קליטה, או מעוניינים בקליטה של תושבים בלבד (3%).

הגברים (55%) יותר מהנשים (46%) סבורים שהקליטה הרצויה היא לחברות מלאה. לעומת זאת רבות הנשים (29%) מהגברים (21%) הסבורות שיש לקלוט גם לחברות וגם לתושבות. הגמלאים (56%) יותר מגילאי העבודה (46%) סבורים שהקליטה הרצויה היא לחברות מלאה. לעומת זאת רבים גילאי העבודה (30%) מהגמלאים (21%) הסבורים שיש לקלוט גם לחברות וגם לתושבות.

השלכות סוגי הקליטה השונים על הקיבוץ העתידי

עמדות כלפי מתן סובסידיה לבני/בנות קיבוץ הנקלטים לחברות מלאה :
מחצית (52%) המשיבים תומכים במתן סובסידיה לבני ובנות קיבוץ הנקלטים לחברות מלאה וכרבע (27%) מתנגדים. העמדות לא השתנו מאז 2014.

קליטת בני/בנות קיבוץ רק לחברות מלאה : מרבית המשיבים תומכים בקליטה רק לחברות מלאה של בני/בנות קיבוץ (75%) ורבע (25%) שוללים או מהססים.

עמדות כלפי הנהגת התנועה הקיבוצית

אמון בהנהגת התנועה הקיבוצית

מעל לשליש מהמשיבים (39%) מבטאים אמון מועט ואמון במידה בינונית בהנהגת התנועה וחמישית (22%) מבטאים אמון רב. רואים לאורך השנים עליה באחוז המבטאים אמון רב וירידה באחוז המשיבים המעניקים אמון מועט.

בשנת 2002 62% ציינו אמון מועט בהנהגת התנועה ומאז קיימת מגמת ירידה עד ל-39% השנה. במקביל קיימת עלייה אטית בשיעור המציינים שיש להם אמון בינוני ורב במנהיגות התנועה מ-38% ב-2002 ל-55% ב-2018 ול-61% ב-2026.

הערכת עיסוק התנועה הקיבוצית בפעילויות כלל ארציות

נבחנה המידה בה התנועה הקיבוצית עוסקת בנושאים כלליים לחברה הישראלית והקיבוצית. הנושאים הם: מעורבות בחברה הישראלית, ייצוג כלפי מוסדות המדינה, תנועות נוער בישראל, הובלת ההנהגה החקלאית במדינה, טיפול מרוכז בזכויות החקלאיים בקרקע ובמים, מעורבות התנועה בקיבוצים שנפגעו ב-7.10.2023.

מבין התחומים הכלליים שנסקרו, התחום בו האחוז הגבוה של משיבים סבורים שהתנועה עוסקת בו במידה רבה הוא: מעורבות התנועה בקיבוצים שנפגעו ב-7.10.23 (58%). אחריו בסדר יורד למעלה משליש מהמשיבים סבורים שהתנועה עוסקת במידה רבה בטיפול מרוכז בזכויות החקלאים בקרקע ובמים (37%) ובהובלת ההנהגה החקלאית במדינה (37%). פחות משליש מהמשיבים סבורים שהתנועה הקיבוצית עוסקת במידה רבה בתחומים הבאים: בתנועות הנוער בישראל (30%); בייצוג כלפי מוסדות המדינה (30%) ובמעורבות בחברה הישראלית (25%).